

Identifikační údaje o osobnosti	
Křestní jméno a příjmení, titul	Ivan Vaníček, Ing.
Dtto – za svobodna	
Místo a datum narození	29. 2.1944 v Praze.
Místo a datum úmrtí	
Vzdělání a dosažené akademické tituly	ČVUT- Fakulta stavební, profesor, DrSc.
Zvláštní ocenění veřejná i ostatní	
O ŽIVOTĚ A DÍLE	
	Profesní životopis. Prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc. – profesor oboru mechanika zemin a zakládání staveb na FSv ČVUT se narodil 29.2.1944 v Praze. Při studiu na Fakultě stavební ČVUT Praha si zvolil základní obor hydrotechnika a doplňkově geotechnika. Diplomová práce pod vedením prof. Myslivce byla věnována kamenité přehradě Kryštofovy Hamry a výzkumu vhodnost použitého kameniva. Krátce působil v ÚTAM ČSAV, poté přešel na katedru geotechniky, kde působí dodnes, nejprve jako vedoucí laboratoře mechaniky zemin, později jako docent (1980) a profesor (1988). V roce 1976 obhájil disertační práci (CSc.) a po roční stáži jako academic visitor na Imperial College London (Prof Bishop) i tamější vědecký titul DIC v roce 1977. Doktorskou disertační práci (DrSc.) obhájil v roce 1985. Ve svých aktivitách významně propojuje praxi s přímým kontaktem na místní geotechnické podmínky staveniště s výzkumem významně zacíleném na laboratorní výzkum a následně s pedagogickou činností. Hlavní náplň činnosti se tak postupně upřesňuje s novými výzvami oboru. Nejdříve sypané přehrad, především kamenité s jílovitým těsněním. Pro zhruba 20 přehrad v ČR a v zahraničí sledoval otázku tahové pevnosti materiálu těsnění, nebezpečí tvorby tahových trhlin, jejich chování z pohledu uzavírání bobtnáním či rozšiřováním vnitřní erozí. Z pohledu interakce zemních konstrukcí s vodou se postupně zájem soustředí na odkaliště, skládky, výsypky, protipovodňové hráze a hráze historických rybníků, především otázce protržení během povodní v roce 2002 a jejich následné sanace. Environmentální problematika vystupuje do popředí od počátku 90 let – ukládání odpadů do podzemních prostor včetně radioaktivního, nároky na těsnící systémy z jílovitých zemin, šíření kontaminace v podloží, sanace starých ekologických zátěží, využití brownfields pro novou výstavbu, využití starých základů apod. Do této problematiky spadá i aplikace odpadů (např. popílek, stavební a demoliční odpad) v zemních konstrukcích dopravních staveb, resp. využití geotermální energie. Tato problematika úzce souvisí s výzkumnou činností v rámci projektů GA ČR, včetně zahraniční spolupráce na mikro monitoringu ostění města a jeho stárnutí jak v Praze, tak Londýně a Barceloně, či vedení projektu MŠMT ČR „Udržitelná výstavba“. Je významný zástupcem své profese v zahraničí. Jako předseda českého a slovenského výboru Mezinárodní společnosti pro mechaniku zemin a geotechnické inženýrství (ISSMGE) byl pověřen organizací 13. Evropské konference v Praze v roce 2003 (13 EC ISSMGE) pro více než 600 zahraničních účastníků. Následně byl navržen a zvolen do mezinárodního výboru ISSMGE a v letech 2009 – 2013 zde zastával pozici Vice-president ISSMGE for Europe. Aktivně se zúčastnil

Podklady: Prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc.

Jméno a kontaktní adresa zpracovatele: Kancelář ČSSI; cssi@cssi-cr.cz

většiny mezinárodních a evropských konferencí ISSMGE či konferencí věnovaných environmentální geotechnice v posledních ca 30 letech a působil zde v různých nejvyšších pozicích. Kromě vyzvaných přednášek, řízení hlavních i diskusních sekcí byl z pohledu ISSMGE zodpovědný za 15th EC ISSMGE v Aténách (2011) a tří Evropských konferencí mladých geotechniků – v Brně, Göteborgu, a Rotterdamu. V ca 40 zemích přednesl odborné přednášky. Je zástupcem ČR v Evropské platformě geotechniky ELGIP, která propaguje obor a navrhuje společné projekty. Ve dvou evropských výzkumných projektech FP 7 řízených ze strany Holandska a věnovaných interakci kritické infrastruktury s přírodními katastrofami (např. sesuvy, povodně, vysychání) a očekávanými klimatickými změnami působil jako poradce- „advisor“.

Významn počiny i díla a podíl na nich

- Významně se zasloužil o aplikaci různých geosyntetik v geotechnických konstrukcích, především z pohledu vyztužování pro silniční a železniční násypy, strmé svahy obecně. Z pohledu praktického zakládání staveb potom zakládání mostních pilířů, rekonstrukce základů historických objektů, základů stadionů, stanice metra apod. Celkově tak zpracoval přes 500 projektů, expertíz, soudně znaleckých posudků, včetně jaderných elektráren v ČR, SR a Turecku (Akkuyu).
- Mezi hlavní aktivity je pořádání každoročních konferencí „Zakládání staveb Brno“ a též postupné přejímání zásad navrhování geotechnických konstrukcí dle Eurokódu 7 (ČSN EN 1997).
- Je zapojen i do činnosti CEN/TC250/SC7 – kde je v současné době připravována druhá generace Eurokódu 7.

Působení v odborných i veřejných společnostech , spolkové aktivity

CSSI – zapojen po roce 1968, po znovuoobnoení činnosti stál u ustavení pracovní skupiny Česká geotechnická společnost řídí a zastupuje jí v Presidiu ČSSI

ČKAIT - autorizovaná osoba v geotechniku (1992).

ISSMGE - Mezinárodní společnost pro mechaniku zemin a geotechnické inženýrství - předseda Českého a Slovenského výboru pro ISSMGE v období let 1998-2009; od 2009 – 2013 v hlavním výboru ISSMGE zastával volenou pozici Vice-president ISSMGE for Europe.

ČSM - Česká společnosti pro mechaniku- odborná skupina GEOMECHANIKA, předseda od r. 1998

ELGIP -Evropská platforma geotechniky - zástupce ČR od roku 2004

Ministerstvo spravedlnosti - soudní znalec v oboru *Stavebnictví* (důlní, těžební a energetické stavby)-1986.

Odborné i jiné publikace

- Podklady pro studenty připravil nejdříve pro základní obor mechanika zemin a zakládání staveb, jmenovitě přednášková skripta „Mechanika zemin“ z roku 1982, resp. společná publikace Šimek, Jesenák, Eichler, Vaníček „Mechanika zemin“, SNTL 1990. Později i učební texty pokrývající problematiku nově zavedených předmětů „Zemní konstrukce“, „Odpady a skládky“ resp. „Geotechnika a životní prostředí“.
- Odborné monografie jsou směřovány na konkrétní problém, jako chování trhlin v

Podklady: Prof. Ing. Ivan Vaníček, DrSc.

Jméno a kontaktní adresa zpracovatele: Kancelář ČSSI; cssi@cssi-cr.cz

přehradách, aplikace geotextilií ve stavebnictví.

- Monografie o stárnutí a monitoringu metra, se zahraničními kolegy (K. Soga a A. Gens).
- Nakladatelství Springer - monografii „Earth Structures – in Transport, Water and Environmental Engineering (+M. Vaníček)-2008.
- Nakladatelství Taylor and Francis „Modern Earth Strukturs for TransportEngineering - Engineering and Sustainability aspects“, (+ M. Vaníček, D. Jirásko)-2020

Předchůdci a potomci

Ivan Vaníček je ženatý a má dva syny (* 1972 a * 1974), oba stavební inženýři.

Další údaje o osobnosti a souvislostech

- Prof. Vaníček za období své činnosti na FSv ČVUT vychoval desítky diplomantů a doktorandů domácích i zahraničních a s většinou udržuje doposud kontakt, když diskuse s nimi, jakož i s mladšími kolegy, směřují též do oblastí jeho osobních zájmů jako sport, umění, mladé pokolení. Věnuje se i filantropii.

Poznámka

Pokud text dostatečně nepostihuje společenský význam osobnosti, je možné a vhodné zaslat úpravy a doplňky na adresu Kanceláře ČSSI (cssi@cssi-cr.cz nebo abadzic@cssi-cr.cz).